

Social- og indenrigsminister Karen Ellemanns talepapir

Anledning	SOU alm. del – samrådsspørgsmål D og E
Dato / tid	13. oktober 2016 kl. 12-13.15
Talens varighed	Ca. 8 minutter
Sted	-

Samrådsspørgsmål D

”Ministeren bedes redegøre for, om hun mener, at reglerne om særlig adressebeskyttelse, der blev indført ifm. ændringen af CPR-loven i april 2015, virker optimalt, når personer med særlig adressebeskyttelse oplever omfattende praktiske besværligheder i forbindelse med f.eks. indregistrering af motorkøretøjer, køb af løsøre på afdrag, oprettelse af mobiltelefonabonnementer og bankkonti, brug af NemID osv. Herunder bedes ministeren redegøre for, hvilke initiativer hun vil tage, der kan mindske de ulemper, som personer med særlig adressebeskyttelse oplever i hverdagen.”

Samrådsspørgsmål E

”Ministeren bedes redegøre for, hvad hendes holdning er til at give personer, der har særlig adressebeskyttelse ifm. f.eks. dødstrusler og trusler om vold, mulighed for at skifte CPR-nummer i særlige tilfælde.”

Udkast til besvarelse

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for spørgsmålene og invitationen til samråd i dag.

Jeg har noteret mig, at det er et samlet udvalg, der står bag spørgsmålene.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål D]

I spørgsmål D spørges til, om jeg mener, at reglerne om særlig adressebeskyttelse virker optimalt, når personer, der er under beskyttelsen, oplever omfattende praktiske besværligheder i forbindelse med f.eks. indregistrering af motorkøretøjer, køb af løsøre på afdrag, oprettelse af mobiltelefonabonnementer og bankkonti, brug af NemID osv.

Et enigt Folketing vedtog i april 2015 at indføre den særlige adressebeskyttelse, som har til formål at yde den bedst mulige beskyttelse af den faktiske adresse i forhold til personer, som på grund af persontrusler i forbindelse med æresrelaterede eller samlivsrelaterede konflikter befinder sig i en meget udsat situation.

Der kan være tale om situationer, der kan udvikle sig meget alvorligt for offeret, og hvor offeret ikke ser sig i stand til eller har mulighed for at sikre sig imod, at situationen forværres.

Særlig adressebeskyttelse indebærer – modsat almindelig navne- og adressebeskyttelse – at de pågældendes faktiske bopælsadresse ikke fremgår af CPR og derfor ikke videregives til myndigheder og virksomheder, som aftager oplysninger om adresser fra CPR. Ordningen medfører derved en effektiv beskyttelse af de pågældendes faktiske bopælsadresse.

På nuværende tidspunkt er ganske få personer registreret med særlig adressebeskyttelse i CPR.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at ordningen tager udgangspunkt i på den ene side at yde den bedst mulige beskyttelse af den faktiske bopælsadresse og på den anden side at etablere en ordning, hvor det er muligt for myndighederne at konstatere deres forpligtelser til at yde de pågældende borgere hjælp i konkrete situationer.

Det forhold, at den faktiske bopælsadresse ikke fremgår af CPR, vil nødvendigvis indebære, at de pågældendes kontakt med myndigheder og virksomheder ikke i alle tilfælde opleves sædvanlig smidig og hurtig.

Det fremgår derfor også af bemærkningerne til lovforslaget, at ordningen vil indebære mindre ulemper for såvel myndighederne som den enkelte borger. Offentlige myndigheder, som i deres sagsbehandling har behov for oplysninger om borgerens faktiske bopæl eller faste opholdssted, vil skulle rette henvendelse til bopælskommunen for at indhente de nødvendige nærmere oplysninger om borgerens faktiske adresse – f.eks. til kommunens særlige kontaktperson. I bemærkningerne nævnes som eksempel, at en ansøgning om boligstøtte vil kræve længere sagsbehandlingstid hos Udbetaling Danmark,

fordi oplysninger om bopælen, f.eks. boligens størrelse og antal medlemmer af husstanden, ikke umiddelbart er tilgængelige.

Det siger sig selv, at en sådan håndholdt proces indebærer en mere besværlig og længere sagsgang, end hvis borgerens faktiske adresse er umiddelbar tilgængelig i CPR.

I forhold til private virksomheder fremgår det af bemærkningerne, at borgerne som følge af registreringen uden fast bopæl vil kunne opleve problemer med at oprette et abonnement på en mobiltelefon eller indgå køb på afbetaling, fordi der i praksis i sådanne situationer som oftest stilles krav om en egentlig bopælsadresse.

Det vil altså kunne forekomme, at borgere under særlig adressebeskyttelse oplever ulemper og besvær i kontakten til myndigheder og virksomheder.

Det er der imidlertid ikke lagt skjul på i forbindelse med tilblivelsen af reglerne.

For mig er det helt afgørende, at den særlige adressebeskyttelse indebærer et meget højt beskyttelsesniveau. Det er det, der er formålet med ordningen, som er tiltænkt et relativt lille antal personer, som er alvorligt truede og i værste fald risikerer at miste livet.

Et højt beskyttelsesniveau vil uvægerligt indebære visse ulemper for de pågældende. Disse ulemper mener jeg – henset til formålet med beskyttelsen og de pågældendes alvorlige situation – at de pågældende må affinde sig med i hverdagen.

Det er derfor min opfattelse, at ordningen om særlig adressebeskyttelse er den rigtige løsning.

Samtidig er jeg nødt til at sige, at jeg ikke finder det muligt at mindske de ulemper, som de pågældende personer kan opleve, og samtidig opretholde det meget høje beskyttelsesniveau.

Hvis det er ønsket at fjerne eller mindske ulemperne, er der efter min opfattelse reelt ikke anden vej at gå end at registrere de pågældendes faktiske adresse i CPR.

[Besvarelse af samrådsspørgsmål E]

I spørgsmål E spørges til min holdning til at give personer, der har særlig adressebeskyttelse, mulighed for at skifte personnummer i særlige tilfælde.

Jeg vil også her tillade mig at gå tilbage til forarbejderne til reglerne om særlig adressebeskyttelse – helt præcist til de almindelige bemærkninger til lovforslaget om ministeriets overvejelser om en mulig model for særlig adressebeskyttelse.

Af disse bemærkninger fremgår, at truslen mod truede borgere ikke vil kunne afhjælpes ved at tildele de pågældende borgere et nyt personnummer.

Når en borger tildeles nyt personnummer i CPR, f.eks. ved fejl i fødselsdatoen, er der nemlig en synlig kobling mellem det nye og det gamle personnummer.

Det betyder, at det vil være muligt at tilgå data om den pågældende borger – herunder det nye personnummer – ved brug af det gamle personnummer. Derfor medfører tildeling af

et nyt personnummer ikke yderligere beskyttelse af borgere, som er alvorligt truede.

Koblingen mellem det nye og det gamle personnummer er nødvendig for at kunne identificere rette person, f.eks. i sundhedssystemet og andre offentlige it-systemer. Hvis ikke vi havde denne kobling, ville det ikke være muligt at koble data registreret under det gamle personnummer med data registreret under det nye – og det kan få alvorlige konsekvenser.

Jeg må i det hele taget advare mod forestillingen om, at hvis bare truede borgere omfattet af målgruppen tildeles et nyt personnummer, så er alle problemer løst, og at et nyt personnummer i sig selv indebærer en form for identitetsskifte. Personnummeret skal i den henseende ikke opfattes som andet end et journalnummer.

Det er derfor også min holdning, at borgere, der har særlig adressebeskyttelse, ikke kan hjælpes yderligere ved at få et nyt personnummer.